

ההלווה והחזור

ניצחנו נצחון מזהיר במערכה הי צבאית. נחלנו כשלון חרוץ במערכה המדינית.

הוכחנו שיש לנו מכוונה לוחמת נהדרת, שהיא אולי הטובה ביותר בעולם כולו. הוכחנו שיש לנו מי כונה פוליטית כושלת, שאינה מי סוגלת לתרגם את הנצחון הצבאי לשפת ההישגים המדיניים לטווח ארוך.

כל העולם מקטא בנו ברגע זה על טיב חילינו וקצינינו. מעטים מאד האנשים בי עולם המקנים בנו עתה על טיב מדינאינו. הצבא פרץ חיות ויצא למרחב המדיניות נכנסה למבווי סתום. שרהבטחון הצליח מאד. ראש-הממשלה נכשל לחלוטין.

זהו, בקיצור נמרץ, לקח הסיכוב השני.

★ ★ ★

יכרנו על סיכוב זה במשך שנה תמימה. ניסינו לנחש את יתרונותינו וי מגרעותינו, את סיכוינו וסכנותינו. קראנו לו מלומה מונעת" או מיבצע שיחרור" או ביעור קני מרצחים" או סתם "הכרעה צבאית". עתה שוב אין צורך בניחושים ובי נבואות.

הסיכוב השני כבר שייך להיסטוריה. כל מעלותינו ומגרעותינו גלויות לעין, אם אין העין עצמה מוכת-סנוורים. ואף כי גואים בלב רגשות חמים — תודה נרגשת ללוי חמים, אבל עמוק על הנוסלים, התלהבות שיטעת מן הנצחון הצבאי — הרי שומה עלינו ליטול לידנו את האיזמל הקר של הנית חסרה-הרגש, ולערוך את המאון ה צונן של הסיכוב.

מה הרווחנו — ומה הפסדנו?
מה השגנו — ומה המחיר שנאי לצנו לשלם?

במלים חתוכות: האם זה היה כדאי?

★ ★ ★

בטור הזכות של המאון נרשום באות יות גדולות: גדל בטחוננו העצמי. הנצחון בשדה-הקרב היה מוחלט ובטוח. התערבותם של הצרפתים והבריטים, שאיימו על העורף המצרי והשמידו את מטוסי של עבר אלינאצר, עלולים להסתיר את עוצמת הנצחון הזה בעיני העולם, וגם בעיני המר חב. אולם אנו היודעים: היה זה נצחון של אמת, נצחוננו של צבא-ההגנה.

המלחמה היא בחינה לחברה האנושית. איכות הצבא אינה תלושה מאיכות החבי רה שהוא חלק ממנה. בשדה-הקרב הוכחה עליונותו של האדם העברי, הונחה יציבותה של החברה העברית. למשך שנים רבות לא תהיה עליונות זו מוטלת בספק.

שום מדינה עויינת, ושום אגודה של מדינות עויינות, לא תוכל להי לום בשנים הקרובות על שבירת המדינה הזאת והצבא הזה כשדה- הקרב הפתוח. שום התקפה צבי אית לא תוכל לאיים על קיומנה, אלא אם כן תעמוד לרשות האוייב עדיפות אדירה בכדיינשק, ותגבר רת אדירה של חיילים זרים, סוכי ייטיים או בריטיים, שיוכלו להשי תמש בכליינשק אלה.

★ ★ ★

פסעוף השני לזכות הוא שבירת חילי-המחץ של הצבא המצרי, לכידת גסקו והריסת חילי-האוויר שלו. צבא זה היווה איום מתמיד על קיומה של ישראל. אף שלחמתו היתה הפעם חלשה, יתכן כי במלחמת-התקפה, בברית עם ירדן וסוריה, יכול היה, בבוא העת, לפגוע ביש ראל בצורה הרבה יותר חמורה — אם כי ברור שגם אז לא היה מטוגל, בלי התער-

עבריים הרגו בקאחיר את הלורד מויק, שי סימל את השלטון האימפריאליסטי במרחב כולו. ידענו כי כל סיכוינו להכות שו שים במרחב, ונהנינו יסוד לשלום של אמת, תלוי ומתנה ביכולתנו להנחיל אמת זו לעמי ערב.

עתה השגנו את ההיפוך. תהיה האמת ההיסטורית כאשר תהיה, בעיני המוני הערבים, וגם בעיני העולם הגדול, לבש הסיכוב השני צורה של קנוניה בין ישראל לבין בריטניה וצרפת.

★ ★ ★

סיפור המזור ביותר של מיבצע יסיני הוא סיפורו של הטאנק המצרי, מי תוצרת סובייטית, שטעה בליה במרחב. בר אותו שירת-שריון ישראלית שנעה בכביש לעבר מצריים, היו אנשי הטאנק בטוחים שי זו שירה מצרית, והצטרפו אליה. רק כעבור כמה שעות גילו הטאנקים הישראליים כי טאנק אייב נמצא בקרבם וירו בו.

המדיניות הישראלית מזכירה כי מקצת טאנק אומלל זה. היא נכח נסה כמעט לשיירה, שהאינטרסים שלה מוגדרים ליגוד מוחלט לאיני טרפים של ישראל.

לבריטים ולצרפתים אין מה להפסיד. עמי דותיהם במרחב אכזרות ממילא. הם מבקשים להציל את אשר ניתן להציל, לדחוק את הקץ. אולם אם יסלקו מעיראק ומאג'יריה, לא יבוא הקץ על בריטניה וצרפת. הם ימי שיכו להתקיים. יש להן ממה להיסוג.

לישראל אין ממה להיסוג. עמיד רתה הראשונה היא גם עמדתה האחרונה. היא לא תוכל לנטוש את נוף המרחב, ולעבור לגדות הסיינה או הטמזה. היא תצטרך לחיות כאן, בין הפרת והיאור, כי שכנות עם עמי ערב. היא תצטרך, במקורם או כמאוחר, לפתור את בעיית יחסיה עם עמי ערב בצורה שתאפשר חיים משותפים.

זהו ההבול העקרוני, התהומי, בין יש ראל לבין שתי מעצמות המערב. על כן היה זה משגה היסטורי להצטרף לשיירה זו, כי הצטרפות תשאיר אחריה זרע של שנאה ואי-אמון שלא יחוסל בנקל.

★ ★ ★

יוד בן-גוריון אמר בנואמו, בו הודיע שחילי צה"ל שהלכו לסואץ יצטרכו לחזור משם, כי ישראל אחרי מיבצע-סיני אינה דומה לישראל לפני מיבצע-סיני. במידה שהמדובר ברחשי לב וברגשי גאווה, אין ספק שהדבר נכון. במידה שהמדובר בר במציאות פוליטית, אין הדבר נכון כל עיקר.

הבעיות העיקריות לא השתנו כמלוא הי נימה: ישראל נשארה מבודדת. העולם הי ערבי נשאר מלוכד בגדה. המצור הערבי לא נשבר.

מבחינה צבאית השתפר המצב: הפלישה המצרית נדחתה. אך מבחינה פוליטית הורע המצב: עבר אלינאצר התבסס עוד יותר בי עולם הערבי, אייזנהואר הפך למתנגד מוב-הק וברית-המועצות הפכה לאויבת מושבעת. הפידיאין פועלים מכל הכיוונים, והשלום רחק יותר מאשר היה אי-פעם.

רק דבר אחד השתנה באמת: נמוגה האשליה שאפשר לפתור את בעיית-הקיום של ישראל בכוח הזרוע הצבאית בלבד. מעולם לא היו התנאים החיצוניים כל כך נור חים לפתרון צבאי מובהק כמו הי חודש. אם לא הצליח הנשק לפי תור את הבעיה הפעם, לא יצליח בכך לעולם.

לפצות את צבאה על אוברן ציודו. אפשר לחשוב כי תוך שנה אחת יוכל הצבא המצרי להשלים ש.ב את תקן הנשק שלו, וכי צבא זה יוצב שוב בחצי-האי סיני. על כן אנו נאלצים לרשום בטור החובה של הזמן: אמנם הרחחנו שנה או שנתיים של בטחון מפני התקפה מצרית כוללת, אך למ לא סילקנו את האיום עצמו. הוא נשאר.

★ ★ ★

לוש מדינות התקופה את מצריים בחודש האחרון: בריטניה, צרפת ו ישראל.

יום האנגלים והצרפתים שנואים כי יום במרחב הערבי, וככל רחבי

בות ישירה של חיילים סובייטים. להתגבר על צה"ל.

כל עוד גורלה של עזה מומל כי ספק, אלה הם שני ההישגים הי כמותיים היחידים של הסיכוב הי שני. אין זה מקרה ששניהם הי שנים צבאיים מובהקים. הם היו מתנת הלווה העברי למדינתו.

★ ★ ★

רוע המולד, אין אף הישג פוליטי אחד לסור הזכות של מאון הסיכוב השני. כל התוצאות הפוליטיות, בלי יוצאת מן הי כלל, מפיעות בטור החובה של המאון.

התקפת שלום סובייטית

אסיה ואפריקה, יותר מן השמן, הם מפסלים את כל הרע, את כל המשפיל, את כל המדכא, את כל עמי אסיה ואפריקה, והעמים הי ערביים בכללם, מרדו בו בדור הי אחרון.

אנגליה וצרפת לוחמת עתה על שרדי פירותיהן הק לוניאליות, על הנסט הבריטי בעיראק, כחיית, בחריין וקאסאר, ועל הי שלטון הצרפתי באלג'יריה. אין אנשים נארי רים רבים בעולם הרחושים אהדה למלחמה זו. ברור לכל כי לאורך ימים זוהי מלחמה אבודה.

במשך דור שלם טענו מנהיגי התנועה הי לאומית הערבית כי ישראל והציונות אינם אלא זנב של העולם האימפריאליסטי. הם טענו כי הצהרת בלפור ניתנה עלידי הי בריטים אך ורק כדי שיהיה להם תירוץ לי השלת על ארץ-ישראל, וכי ישראל הקמה עלידי האימפריאליזם המערבי כמשקל נגד תנועת-השיחור הערבית.

אנחנו ידענו שאין זו אמת: ישראל היא פרי תנועת-שיחור אומית ומקורית של העם העברי. היא קמה על ברכיה של מל-חמת-שיחור נגד הבריטים. אנשי-מחרת

הרכבת הצבאית זוקקה לפסים פליטיים. אחרת לא תהיך לכת, ולא תגיע לשום תחנה רצינית. רכבת בלי פסים עלולה להטי תוכב במעגל, לחזור בעל כורחה לקו הי ציאה.

הרכבת הצבאית של הסיכוב הי שני היתה נהדרת. היא דהרה כי עוצמה וכמהירות, דרסה כל מבי שול בדרכה. אולם הפסים הפולרי טיים שמופקו לה היו רעועים מאד. ארבעים-ושמונה שעות אחרי שהחיל הי אחרון הגיע ליעד האחרון בדרום הציאה סיני, נכנעה ממשלת-ישראל לאולטימטום אמריקאי-סובייטי, הוודיעה ללא הסתייג הי שחיליה יחזרו כלעומת שבאו. פירוש הי דבר כי האיום המצרי בדרום לא סולק לי צמיתות. אלא אך לזמן מוגבל.

מה יהיה אורכו של זמן זה? משטרו של גמאל עבר אלינאצר לא נפל. בריתו עם ארץ הסובייטי טיים לא נותקה, אלא להיפך, נתי הדקה באופן מכריע. פירוש הדבר כי ברית-המועצות תספק למצריים את כליי-הנשק הדרושים לה כדי